

Burgerparticipatie bij gebiedsontwikkeling

Over de omgang en relatie tussen bestuur en burgers

Inspraak en participatie

Het verschil

- Inspraak:

- 'Mening geven over plan dat gereed is voor besluitvorming'

Perceptie = Eind van beleidsproces, vlak voor de hamer valt, weinig beïnvloedingsruimte, dus voor deelnemer te vaak onbevredigend

- Participatie:

- 'Het op interactieve wijze betrekken van belanghebbenden en eventueel anderen bij de ontwikkeling van beleid'
- 'Uitwisselen van ideeën tussen burgers en (lokale) overheid' .. 'betrekken bij beleidsontwikkeling'

Perceptie = Kans en ruimte voor beïnvloeding

Wat gaat er structureel mis

Twee zaken onderscheiden:

- Onvrede over beleidskeuze / besluit
 - Inherent aan bestuurlijke belangenafwegingen
- Onvrede over het proces/ interactie
 - Procesverbeteringen kunnen – zelfs bij gelijkblijvende bestuurlijke keuzes - bijdragen aan begrip, respect, acceptatie en draagvlak voor die keuzes

Onvrede over het proces: de Frustratie-top-7

- Niet tijdig informeren c.q. met onvoldoende doorlooptijd om de achterban te raadplegen
- Onvoldoende en/ of onjuiste informatie
- Kaders (waarover gaat het wel, waarover niet), spelregels/ randvoorwaarden en beoogde doelen tevoren onvoldoende duidelijk
- Slechte of niet transparante verwerking van de inbreng en terugkoppeling over die verwerking
- Functioneren van de gemeentelijke organisatie
- Bestuurlijke houding die men vermoedt bij B en W
- Kwaliteit van ingezette communicatie(middelen)

Elementen van een goed participatieproces

- De contra-mal van de Frustratie-Top-7:
 - Kwaliteit van informatie
 - Termijnen
 - Heldere kaders (wat betreft inhoud, doelen, rollen, randvoorwaarden, criteria voor toetsing van de inbreng, status van inbreng deelnemers)
 - Zorgvuldig terugkoppelen / beter motiveren
 - Professionaliteit ambtenaren (en bestuurders)

Ga om met waarden van burgers

Overheid is idealiter:

- Een en ondeelbaar
- Luisterend
- Begrijpend
- Dienend
- Betrouwbaar
- Consistent
- ...

Begrijp de houding van burgers

- Basishouding = tegen verandering
- Recht op informatie
- Recht om op te komen voor belangen
- 'Lastig' door structurele irritatie en uitgehold vertrouwen
- Onwil vloeit vaak voort uit onmacht

En verder...

- Vertrouwen komt te voet en gaat te paard

Hoe dan ook goed communiceren

Verwachtingen managen

$$W = P - V$$

Waardering = prestatie minus verwachting

Dus: om positieve waardering te oogsten, dient een *realistische* verwachting te worden gecreëerd over de ruimte en kansen voor deelnemers aan participatie, en moet de geleverde prestatie die verwachting overtreffen.

Wat is er te winnen

- Zorgvuldig proces vergroot:
 - plankwaliteit
 - draagvlak
- Draagt bij aan:
 - vertrouwen in overheid en bestuur
 - een structureel betere relatie
 - meer incasservermogen wederzijds
 - beter besef en evenwicht tussen rechten en plichten
 - remedie tegen verwijding en verharding ('meedoen')